

นวัตกรรม “ศสมช.ล้อมรักเพื่อการบำบัดยาเสพติดอย่างยั่งยืน โดยชุมชนมีส่วนร่วม”

สาขา การบริการในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน
(ศสมช.) และการสร้างหลักประกันสุขภาพ
ประจำพุทธศักราช ๒๕๖๘

นางสาวณัฐกมล สว่างอารมณ์

อสม. ตีเด่นระดับเขต
จังหวัด นครนายก

นวัตกรรม “ ศสมช.ล้อมรักเพื่อการบำบัดยาเสพติดอย่างยั่งยืน โดยชุมชนมีส่วนร่วม ”

**ชื่อนวัตกรรม : ศสมช.ล้อมรักเพื่อการบำบัดยาเสพติดอย่างยั่งยืน
โดยชุมชนมีส่วนร่วม**

ชื่อเจ้าของผลงาน : นางสาวณัฐกมล สว่างอารมณ์

ประเภทนวัตกรรม : ☐ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product innovation)
☐ นวัตกรรมบริการ (Service innovation)
☒ นวัตกรรมกระบวนการ (Process innovation)

จังหวัด : นครนายก

อสม. ดีเด่นระดับ ☒ เขต ☐ ภาค

ที่มาและความสำคัญของการสร้างนวัตกรรม

ศูนย์สารานุกรมสุขมูลฐานชุมชนเป็นศูนย์รวมพลังศูนย์รวมการนัดหมาย
ศูนย์รวมที่ทำงานหรือศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารขออาสาสมัครสารานุกรมสุข
ประจำหมู่บ้านจากเวทีประชาคมหมู่ 6 บ้านดอน พบว่าประชาชน
ให้ความสำคัญกับปัญหายาเสพติด

วัตถุประสงค์

ชุมชนร่วมกันดูแลผู้ป่วยยาเสพติดให้กลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปลอดภัย
ต่อตนเองและชุมชน

ขั้นตอนการดำเนินงาน (ระบุขั้นตอนของการจัดทำ/รายละเอียดนวัตกรรม)

ผ่านกลไกการขับเคลื่อน คือ ทีมงานเสือ 11 ตัว โดย

1. เสือที่ปรึกษา ได้แก่ นายอำเภอบ้านนา สาธารณสุขอำเภอบ้านนา และผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรบ้านนา
2. เสือทีมสนับสนุน ได้แก่ กำนันตำบลศรีกะอาง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศรีกะอาง และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านละว้า
3. เสือทีมปฏิบัติการ ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และตำรวจสถานีตำรวจภูธร (บ้านนา)

มีการกำหนดนโยบายสาธารณะ

ลด คือ การลดปริมาณผู้เสพและผู้ขาย ผ่านการสร้างเครือข่าย "ตาสืบประด"

- อสม. แบ่งคุ้มเผ่าระวังปัญหายาเสพติดในชุมชนโครงการตำรวจสายตรวจชุมชน สร้างพลังแผ่นดิน เอาชนะยาเสพติด
- ตำรวจปิกกรด คือ ตำรวจที่แฝงเข้ามาอยู่ร่วมกับคนในชุมชน เพื่อสังเกตพฤติกรรม

- ศูนย์ด้านภัยยาเสพติด ณ ศสมช. เป็นศูนย์ปฏิบัติการเฝ้าระวัง ให้ความรู้และแนวทางป้องกันปัญหายาเสพติด

- สร้างมติข้อบังคับของหมู่บ้าน ผู้ที่มุงเกี่ยวกับยาเสพติด หรือคนในครอบครัวยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด จะถูกตัดสวัสดิการของหมู่บ้าน เช่น การกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน เป็นต้น

ตัด คือ ตัดคนออกจากวงจรยาเสพติด มีวิธีการ ดังนี้

- ค้นหาผู้ที่ติดยาเสพติด เพื่อให้ทราบจำนวนเป้าหมายที่ชัดเจน และเข้าสู่กระบวนการรักษาต่อไป เป็นการคืนคนดีสู่สังคม

- เยี่ยมบ้านร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ รพ.สต. และตำรวจ เพื่อเฝ้าระวังการใช้ยาซ้ำ รวมถึงให้ความรู้ และปรับทัศนคติของผู้เสพและคนรอบข้าง "ผู้เสพ เปรียบเสมือนผู้ป่วยคนหนึ่งที่ต้องได้รับการรักษา "

เพิ่ม คือ เพิ่มภูมิต้านทานในเยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่จะเกิดปัญหา

กิจกรรมในโรงเรียน

นวัตกรรมการ “แกนนำเยาวชนต้นกล้าสีขาว” ณ โรงเรียนวัดเกาะพิบูล
สัตตปุระสงฆ์

1. เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้เยาวชนปลอดภัยยาเสพติด
2. เพื่อสนับสนุนนโยบายและการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรม

เป้าหมาย : นักเรียนชั้น ป.4-ป.6

กิจกรรม

- ให้ความรู้และสร้างทักษะในการป้องกันยาเสพติดถือว่าเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่สำคัญ แก่นักเรียนชั้น ป.6
- จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ครู ผู้ปกครอง และเครือข่ายสุขภาพ กิจกรรม "เถาวัลย์ต้นกล้า" โดยให้พี่เถาวัลย์ดูแลน้องเถาวัลย์ ป.6 ดูแลน้อง ป.4-ป.5 แนะนำและให้คำปรึกษาพากันทำความดี
- กิจกรรม โรงเรียนวิถีพุทธ พังงรธรรมะ สวดมนต์ บำเพ็ญประโยชน์ เดือนละ 1 ครั้ง ในวันสำคัญต่างๆทำความสะอาดวัด โรงเรียน และบันทึกกิจกรรมความดีลงในสมุด
- มอบธงต้นกล้าสีขาว แกนสัญลักษณ์แห่งการทำความดี

กิจกรรมในชุมชน

โครงการ พ่อ - แม่สอนลูก พี่สอนน้อง ป้าสอนหลาน ช่วยกันต้านยาเสพติด

วัตถุประสงค์

เพื่อป้องกันปัญหาการติดยาเสพติดโดยใช้วิธีการสอดส่องดูแลจากผู้ที่ใกล้ชิดเยาวชนมากที่สุด

วิธีการดำเนินงาน

1. จัดตั้งแกนนำ แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ โดยให้ดูแลในชุมชนของตนเอง โดยเผยแพร่ความรู้ สอดส่องดูแลกลุ่มเยาวชน กลุ่มเพื่อนๆ ในหมู่บ้าน
2. สร้างมาตรการทางสังคมร่วมกัน
 - 2.1 ไม่ซื้อเหล้าและบุหรี่ให้ผู้ปกครอง
 - 2.2 เด็กและเยาวชนไม่ออกนอกบ้าน หลังเวลา 22.00 น. นอกจากมีผู้ปกครองอนุญาตหรือไปด้วย

ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลลัพธ์การดำเนินงาน

กิจกรรมในโรงเรียน นวัตกรรม "แกนนำเยาวชนต้นกล้าสีขาว"
ณ โรงเรียนวัดเกาะพิบูล

1. เกิดแกนนำเยาวชนต้นกล้าสีขาว
2. เยาวชนไม่มีใครยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

กิจกรรมในชุมชน "โครงการ พ่อ-แม่สอนลูก พี่สอนน้อง ป้าสอนหลาน
ช่วยกันต้านยาเสพติด"

1. เกิดครอบครัวต้นแบบในชุมชน
2. หมู่บ้านมีศูนย์ต้านภัยยาเสพติด ที่ ศสมช.
3. มีการจัดกิจกรรมบำบัดที่ ศสมช.
4. ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการตรวจปัสสาวะจำนวน 6 ราย พบว่าไม่พบสารเสพติด

ปัจจัยความสำเร็จ

ความเข้มแข็งของทีม ผู้นำชุมชน อสม. หน่วยงานภายนอก ที่สนับสนุนงบประมาณ จากการสนับสนุนทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน การมีส่วนร่วมของประชาชน ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงาน

ภาคผนวก

